

Fővárosi Ítéltábla

A határozat száma: 17.Pf.20.312/2025/5.

A felperes:

felperes1 (cím2)

A felperes képviselője:

Richtárcsik Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe1, ügyintéző: dr. Richtárcsik Máté ügyvéd)

Az alperes:

alperes1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Baltay Levente ügyvéd (ügyvéd címe2)

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 20.P.20.428/2024/12. számú végzéssel
kijavított 20.P.20.428/2024/10. számú ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000 (százötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperes 1992-ben ismerkedtek meg, 1994. eleje óta éltek életközösségben. Házasságot 2001. február 17-én kötöttek, életközösségük 2019. május 31-én szakadt meg.

[2] A felperes a pontosított keresetében a házastársi közös vagyonuk megosztását kérte akként, hogy a bíróság a helyrajzi számlú ingatlanon fennálló közös tulajdonukat árverési értékesítés folytán szüntesse meg; a legkisebb árverési vételárat 127.000.000 forintban határozza meg, a befolyó árverési vételárat a felek között egyenlő arányban ossza meg.

[3] A cég-1 Kft. üzletrészenek elsődlegesen az alperes tulajdonába adását kérte 190.000 forint értékkiegyenlítés megfizetése ellenében. Másodlagosan - amennyiben az alperes nem teljesítőképes vagy nem teljesítőkész - úgy üzletrészenek árverési értékesítését kérte 190.000 forint legkisebb árverési vételáron azzal, hogy a társaság tagját, a társaságot, illetve az általa megjelölt személyt az árverésen elővásárlási jog illesse meg. A befolyt árverési vételárat a maga részére kérte kiadni.

[4] A Dacia Logan rendszám1 forgalmi rendszámú személygépkocsin fennálló „házastársi vagyonközösséget árverési értékesítés útján kérte megszüntetni” 500.000 forint legkisebb árverési vételáron, az árverési vételárat a felek között 1/2-1/2 részben kérte megosztani.

[5] A FIAT Scudo rendszám2 forgalmi rendszámú személygépkocsi tekintetében 400.000 forint forgalmi érték alapul vételével 200.000 forint megtérítésére kérte kötelezni az alperest.

[6] Érvényesíteni kívánt jogként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:58. §-ára, 4:35. § (1) bekezdésére, 4:60. § (1) bekezdésére, 5:83. §-ára, és 5:84. § (1) bekezdésére, 3:172. §-ára, 3:174. §-ára hivatkozott.

[7] Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő. A kitűzött tárgyaláson ugyan megjelent, de jogi képviselőt nem hatalmazott meg.

[8] Az elsőfokú bíróság a 12. sorszámú végzésével kijavított ítéletében a felperes és az alperes házastársi közös vagyonát akként osztotta meg, hogy az egymásközt egyenlő arányú közös tulajdonukban álló, helyrajzi számlú kivett lakóház udvar megjelölésű, természetben az 582 négyzetméter területű, cím3. szám alatti ingatlannak a tulajdoni lap II.6. alatt a felperes tulajdonaként nyilvántartott 1/4 és a tulajdoni lap II.7. alatt az alperes 1/4 tulajdonaként nyilvántartott hányada árverési értékesítését rendelte el. A legkisebb árverési vételárat 127.000.000 forintban határozta meg azzal, hogy a befolyt árverési vételárat – annak a végrehajtási költségek levonását követően fennmaradó részét – a felperes és az alperes között 1/2-1/2 arányban kell felosztani. Kötelezte az alperest, hogy az ingatlanból költözzön

ki, és az ingatlant ingóságaitól kiürítve bocsássa az árverési vevő birtokába. A cégben lévő felperest megillető törzsbetétének megfelelő üzletrészt 190.000 forint ellenében az alperes tulajdonába adta, és kötelezte az alperest, hogy 190.000 forintot 60 napon belül fizessen meg a felperes részére. Amennyiben az alperes a 190.000 forintot 60 napon belül a felperes részére nem fizeti meg, a cégben a felperes nevében nyilvántartott üzletrész árverési értékesítését rendelte el 190.000 forint legkisebb árverési vételáron azzal, hogy az árverésen a cég tagjait, a céglot, illetőleg az általa megjelölt személyt az üzletrészre elővásárlási jog illeti meg, a befolyt árverési vételárnak a végrehajtási költségek levonása után fennmaradó részét a felperes részére kell kifizetni. Elrendelte a Dacia Logan rendszámú forgalmi rendszámú személygépkocsin fennálló „házastársi vagyontársaság” árverési értékesítés útján történő „megszüntetését” is, a legkisebb árverési vételárat 500.000 forintban határozta meg azzal, hogy a befolyó árverési vételárat a felperes és az alperes között 1/2-1/2 részben kell felosztani. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 60 napon belül 200.000 forintot és 15 napon belül 736.600 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg az államnak 1.500.000 forint le nem rótt eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság 1003200001070044-09060018 számú illeték bevételi számlájára.

[9] Indokolása szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 72. § (1) bekezdése alapján a törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező. A Pp. 74. § (1) bekezdése értelmében a jogi képviselő nélkül eljáró fél nyilatkozata, perbeli cselekménye hatálytalan.

[10] Az alperes az 5. sorsszámú végzésben foglalt tájékoztatásnak megfelelő, a Pp.-ben előírt alakiságokkal és tartalommal rendelkező írásbeli ellenkérelmet nem terjesztett elő. A kitűzött perfelvételi tárgyaláson megjelent, a Pp. 74. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel azonban hatályosnak tekinthető nyilatkozatot nem terjeszthetett elő, ezért a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján bizonyítás nélkül megállapítható tényként fogadta el a felperes keresetében előadott jogállításokat, tényállításokat.

[11] A becsatolt tulajdoni lap, cégkivonat és társasági szerződés adataira figyelemmel kételye a felperesi előadások valóságtartalmát illetően nem merült fel.

[12] Az alperes által a fentiek szerint nem vitatottnak tekintendő felperesi tényállítás szerint a felek házassági életközössége 2019. május 31-én megszakadt, ezért a Ptk. 4:53. § c) pontja alapján a felek házassági vagyontársasága is megszűnt.

[13] A felperes a Ptk. 4:57. § (1) és (3) bekezdése alapján a bíróságtól kérhette vagyontárgyakban felsorolt, az életközösségük megszakadásakor megvolt ingatlan, illetve ingó vagyon megosztását. E közös vagyon a felperest és az alperest a Ptk. 4:37. § (3) bekezdése értelmében osztatlanul egyenlő arányban illeti meg.

[14] A felek közös tulajdonában álló ingatlanon fennálló „házassági vagyontársaság” a Ptk. 4:60. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ptk. 5:84. § (3) bekezdése alapján árverési értékesítés útján szüntette meg tekintettel arra, hogy az alperes nyilatkozattételének hiányára a Pp. 347/A. § (1) és (3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az alperestől biztosíték adása nem volt várható.

[15] A legkisebb árverési vételárat a felperesi tényállításnak megfelelően 127.000.000 forintban határozta meg, és azt a felek közötti tulajdoni illetőségüknek megfelelő fele-fele részben rendelte felosztani.

[16] A cégvagyonon belül az üzletrész forgalomképes, a Ptk. 4:61. § (3) bekezdésének utaló szabályán keresztül alkalmazandó mind a társaság tagjai között (Ptk. 3:166. §), mind kívülálló személyekre átruházható (Ptk. 3:167. §). Utóbbi esetben ezt a (6) bekezdés a társaság beleegyezéséhez köti, amelyről a taggyűlés dönt. A Kúria Gfv.30.206/2020/11. számú határozatának [22] bekezdése értelmében azonban az árverési

értékesítés esetén az árverési vevő az üzletrészt (a tulajdonjogot) a Ptk. 5:41. §-a alapján hatósági kényszerintézkedés eredményeként, eredeti szerzőismóddal szerzi meg, ami nem minősül átruházásnak. Átruházás hiányában az átruházáshoz való beleegyezéssel kapcsolatos Ptk. 3:167. § (6) bekezdése a hatósági árverésre nem alkalmazható.

[17] A perbeli esetben a felperes a társaságban önálló üzletrésszel rendelkezik, a társasági szerződés az üzletrész átruházását megengedi. A felperesi házastárs önálló üzletrészenek árverési értékesítése a fenti jogszabályhelyek értelmében a bíróság által elrendelhető. Az értékesítés során azonban az önálló üzletrészre a társaság többi tagját, a társaságot, illetve az általa kijelölt személyt elővásárlási jog illeti meg a Ptk. 3:167. § (2) bekezdése alapján.

[18] A meglévő gépjármű tekintetében az azon fennálló házastársi közös vagyon árverési értékesítés útján történő „megszüntetését” rendelte el a Ptk. 4:60. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ptk. 5:84. § (3) bekezdése alapján, és a (3) bekezdés szerint rendelkezett a legkisebb árverési vételárról és annak a felek közötti felosztásáról.

[19] Az alperes birtokában és használatában maradt, és az életközösség megszakadását követően eladott személygépkocsi esetén a Ptk. 4:47. § (1) bekezdése és 4:52. §-a alapján az alperest a gépjármű felperes által megjelölt forgalmi értéke fele összegének a megfizetésére kötelezte. Az alperes e gépjárműről nem a felperessel közösen rendelkezett, ezért a felperes felé a kártérítés szabályai szerint felel a gépjármű 1/2 értékével. Az alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság emiatt úgy tekintette, hogy a felperes által a keresetlevélben feltüntetett forgalmi értéket nem vitatja.

[20] A perköltség viseléséről az alperes pervesztességére tekintettel a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott, a feljegyzett illeték megfizetéséről a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján.

[21] Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes elsődlegesen az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte.

[22] Az elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tette lehetővé, hogy a per tárgyát megértve a keresetre érdemben válaszoljon. A per első tárgyalásáról készült jegyzőkönyvből is világosan kitűnik, nem volt tisztában azzal, hogy milyen eljárás folyik, azt gondolta, hogy a felesége házassági bontóperet indított ellene és a bírói figyelmeztetést sem értette meg. Az eljáró bíró nem vette figyelembe, pedig világosan kifejezte, hogy ellenzi a keresetet. A bíróságnak segítséget kellett volna ajánlania – jogi segítség, peres támogatás, vagy pártfogói ügyvédi képviselő – emiatt a tárgyalást el kellett volna halasztani. A per tárgyról és annak kimeneteléről csak az ítéletből szerzett tudomást, csak azt követően hatalmazott meg jogi képviselőt.

[23] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság jogszabályt sértett, amikor nem kötelezte a felperest, hogy a tulajdonostársat állítsa perbe (Pp. 36. §-a szerinti kényszerű pertársaság), ez ugyanis csak kivételesen, nagyszámú tulajdonosok esetében mellőzhető (1/2017. PK vélemény 10. pont). A perbeli esetben a kereseti kérelem az ingatlan árverezésére irányult, amely esetben a tulajdonostársat elővásárlási jog illeti meg, így az esetleges keresetnek helyt adó ítélet esetén a tulajdonostárs különösen érdekeltnek tekinthető.

[24] A másodlagos fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az ingatlan nem 1/2-1/2 arányú közös tulajdona a felperessel, mert annak teljes vételárát a különvagyonából fizette. Az ingatlan adásvételekor abban a hiszemben volt, hogy a házastársak közötti tulajdoni hányadot, ennek ellenére fele-fele arányban kell meghatározni.

[25] Az életközösségük — a felperesi állítással ellentétben – 1997 szeptembere óta áll fenn. Még 1995-ben szerezte a helyrajzi szám2ú alatti ingatlant, amit 1997. január 20-án cserélt el a helyrajzi szám3ú ingatlanra. Ezt az ingatlant 2004. január 20. napján kelt szerződéssel adott el 13.500.000 forintért, és ebből az eladási árból vásárolta a gyáli helyrajzi szám1 helyrajzi számú ingatlant 18.000.000 forintért, amelyen azóta értékberuházás nem történt, így annak kizárólagos tulajdonosa, a vételárból hiányzó összeget is különvagyonából fizette meg.

[26] Előadta továbbá, hogy az ítéletben megjelölt FIAT gépkocsi sohasem volt része a házastársi vagyonnak, ugyanis az a perben érintett cég-1 Kft. tulajdona volt, ráadásul 2024. október 29-én értékesítették. Az ítéletben ugyancsak megjelölt Dacia gépkocsi sohasem volt része a házastársi vagyonnak, mert azt az édesanyja vásárolta neki.

[27] Az ítéletben írt cég-1 Kft-ben a felperes mindössze 6,33%-os tulajdonos, így a kereseti kérelme csak ezen üzletrész értékére terjedhet ki.

[28] A fellebbezéséhez okirati bizonyítékokat csatolt.

[29] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[30] Az elsődleges fellebbezési kérelemmel összefüggésben előadta, hogy az első tárgyalás időpontjában a Dabasi Járásbíróság előtt a bontóper már folyamatban volt, amelynek tárgyalásain rendre meg is jelent az alperes 2024 őszén.

[31] Jelen perben az elsőfokú bíróság a 2024. augusztus 14-én napján kelt 5-II. sorszámu végzésével befogadta a keresetlevelet, és azt szabályszerűen, a Pp. vonatkozó szabályai szerint, a szükséges tájékoztatások mellett megküldte az alperesnek. 2024. november 6-án a 2025. január 15-i tárgyalásra idéző végzését is szintén minden érdemi tájékoztatással, felhívással együtt kiadta a feleknek. A kötelező jogi képviselőről az alperest mind az 5. sorszámu végzésében, mind a 9. sorszámu jegyzőkönyvben tájékoztatta. Mindezek cáfolják, hogy a teljes cselekvőképességgel rendelkező alperes a 2025. január 15-i tárgyalást megelőzően fél évvel hamarabb átvett törvényszéki felhívásokat, tájékoztatásokat ne tudta volna értelmezni, és e mellett ne lett volna ideje jogi képviselőt megbízni.

[32] Más személy perben állása szükségtelen, mert a perbeli kereseti kérelmek kizárólag a felek résztulajdonával álltak összefüggésben. Az elsőfokú bíróság nem sértette meg az eljárási szabályokat, ezért a Pp. 381. §-a szerinti döntés szükségtelen.

[33] A másodlagos fellebbezési kérelem azért alaptalan, mert az alperes hatályos érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[34] A fellebbezés nem alapos.

[35] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt a másodfokú bíróság teljes egészében bírálta felül.

[36] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátok között gyakorolhatja.

[37] Az alperes elsődleges kérelme az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezésére irányult. E szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.

[38] Az alperes eljárásjogi szabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy ellenzi a keresetet. A tárgyaláson segítséget kellett volna ajánlania, jogi segítség, peres támogatás, vagy pártfogói ügyvédi képviselet körében, emiatt a tárgyalást el kellett volna halasztani. A per tárgyról és annak kimeneteléről csak az ítéletből szerzett tudomást, csak ezt követően hatalmazott meg jogi képviselőt.

[39] Az elsőfokú bíróság azonban nem sértette meg az alperes által hivatkozott eljárási szabályokat. A perrendtartás világosan rendelkezik arról, hogy a jogi képviselet kötelező, a fél hatályos jognyilatkozatot személyesen nem tehet [Pp. 72. § (1) bekezdés, 74. § (1) bekezdés].

[40] Erről és a jogi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségéről az elsőfokú bíróság a keresetlevél kézbesítésekor és az idéző végzés mellékletében egyértelműen tájékoztatta az alperest (5. és 7. sorszámú végzés).

[41] Az alperes ezért alappal nem hivatkozhat arra, hogy nem volt tudomása arról, hogy jogai érvényesítésére milyen módon van lehetősége, ahogyan arra sem, hogy a per tárgyról csak az elsőfokú ítéletből értesült.

[42] A Pp. 74. § (1) bekezdéséből következően a perfelvételi tárgyaláson a jogi képviselő nélkül tett alperesi nyilatkozatot az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül hagyta figyelmen kívül, és érdemi ellenkérelem, vitató nyilatkozatok hiányában a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján helyesen, bizonyítás nélkül megállapítható tényként fogadta el a felperes keresetében előadott tényállításokat, és a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontja alapján helyesen tekintette úgy, hogy az alperes a felperes jogállításait nem vitatja, a kérelmei teljesítését nem ellenzi.

[43] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a Pp. 36. §-a szerinti kényszerű perbenállás szabályait szegte meg az elsőfokú bíróság.

[44] A Pp. 36. §-a szerint ha jogszabályban meghatározott személyek perben állása kötelező, vagy a per tárgya olyan közös jog, illetve olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, az érintett személyeknek a perben félként részt kell venniük.

[45] Az alperes által hivatkozott az ingatlan közös tulajdona megszüntetésének egyes kérdéseiről szóló 1/2017. (IX. 11.) PK vélemény 10. pontja szerint a tulajdonostársak nagy száma esetén kivételesen mellőzhető valamennyi tulajdonostárs perben állása, ha a perbeli jogvita egy „jogközösségen belüli jogközösség” keretei között áll fenn, vagy ha a közös tulajdonú ingatlan használata természetben olyan szinten megosztott a tulajdonostársak között, hogy mind a tulajdonjogból fakadó jogok gyakorlása, mind a kötelezettségek

teljesítése teljes elkülönülést biztosít. Minden perben egyedileg dönthető el, hogy a felek közötti jogvita a perbe nem vont tulajdonostársak érdekét olyan mértékben érinti-e, hogy perbenállásuk indokolt, vagy az ügy sajátosságaira tekintettel mellőzhető.

[46] Nincs tehát olyan jogszabályi rendelkezés és bírói gyakorlat sem, amely alapján a tulajdonostárs perbenállása minden esetben kötelező. A felperes azt adta elő, hogy az ingatlan használata a felek és a tulajdonostárs között megosztott. A tulajdoni lap tanúsága szerint pedig önálló jelzálogjog csak a tulajdonostárs tulajdonjogát terheli. Ebből következően a tulajdonostárs perbenállása a Pp. 36. §-a szerint nem kötelező, mert a per tárgya jogközösségen belüli jogközösség felszámolása (házastársi közös vagyon megosztása), mely a tulajdonostárs Ptk. 5:73. § (1) bekezdéséből fakadó jogaira és kötelezettségeire kihatással nincs.

[47] Mindezek miatt az elsőfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt eljárási szabályokat nem sértette meg, ezért a Pp. 381. §-a szerinti másodfokú határozat meghozatalának sem volt helye.

[48] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme sem volt alapos.

[49] A Pp. 373. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye. A (2) bekezdés szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. A (3) bekezdés szerint kereset- és ellenkérelem-változtatásnak akkor van helye, ha az a (2) bekezdés szerinti ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben. A fél akkor terjeszthet elő új bizonyítási indítványt, illetve bocsáthat rendelkezésre további bizonyítási eszközt, ha az a (2) bekezdés szerinti tény bizonyítására, vagy a keresete, ellenkérelme alapjául korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál, feltéve, hogy az önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására vagy keletkezett.

[50] A fellebbezés az írásbeli ellenkérelem előterjesztésének elmaradását nem pótolja. Jelen esetben a fellebbezésben új tények állításának a Pp. 373. § (2) bekezdése szerinti feltételek hiányában nem volt helye, hiszen a fellebbezésben előadott tényekről az alperes nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése előtt szerzett tudomást, ezt a fellebbezésében maga sem állította. Ebből viszont az is következik, hogy az utólagos bizonyításnak a Pp. 373. § (3) bekezdése szerinti feltétele sem áll fenn. A másodfokú bíróság ezért a másodlagos fellebbezési kérelem körében előadott tény- és jogállításokat, bizonyítékokat nem vizsgálhatta, azok alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatásra nem volt lehetősége.

[51] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[52] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek a másodfokú eljárással összefüggésben felszámított perköltségét megfizetni. Ennek összegét a fellebbezés benyújtásának időpontjára figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján állapította meg az ítéltábla, figyelemmel a csatolt megbízási szerződésben foglaltakra.

[53] Az alperes költségmentessége folytán a fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2025. december 11.

Dr. Gyuris Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Dr. Kollár Zoltán s.k.
bíró